

**4^ο Συνέδριο Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας - Πράσινες Τεχνολογίες:
Ενέργεια, Μεταφορές, Αγροτική Παραγωγή
Outline – Βασικά σημεία ομιλίας Προέδρου ΣΕΒΕ, κ. Δημήτρη Λακασά
Ημερ/νια: 12/05/11**

1. Τρέχουσα κατάσταση:

- Η Ελλάδα υστερεί σημαντικά στα κονδύλια που διαθέτει για έρευνα και ανάπτυξη παγκοσμίως.
- Η προσπάθεια που ξεκίνησε στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας για την εφαρμογή της κοινωνίας της πληροφορίας & της γνώσης δεν φαίνεται να είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα και σαφέστατα δεν συνέβαλε όσο θα έπρεπε στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής βιομηχανίας και οικονομίας.
- Η απορρόφηση ενός ερευνητικού κονδυλίου από οποιονδήποτε φορέα συνήθως σταματά στην ολοκλήρωση του φακέλου και όχι στην πραγματική είσοδο στην αγορά.
- Εάν θα δούμε τα περισσότερα αποτελέσματα των ερευνητικών προγραμμάτων της τελευταίας 20ετίας που έτρεξαν στην Ελλάδα, τότε στην μεγαλύτερη πλειοψηφία μιλάμε για «έρευνα για την έρευνα».
- Στόχος σήμερα είναι η απορρόφηση του ερευνητικού κονδυλίου και όχι η ανάπτυξη καινοτομικού ανταγωνιστικού προϊόντος στην αγορά.
- Δηλαδή ελάχιστα προϊόντα και υπηρεσίες είναι αποτέλεσμα επιτυχούς σύνδεσης της Ακαδημαϊκής κοινότητας με την επιχειρηματική.

2. Οι βασικοί λόγοι είναι:

1. Υπερβολικός και ενδεδειγμένος έλεγχος για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος αλλά κανένας έλεγχος για την επιτυχία του ερευνητικού αποτελέσματος στην πραγματική αγορά.
2. Γραφειοκρατία.
3. Καθυστέρηση πληρωμών από το κράτος.
4. Διάσταση κινήτρων. Οι επιχειρηματίες λειτουργούν με κριτήριο την αγορά ενώ οι Ακαδημαϊκοί λειτουργούν με κριτήριο τις δημοσιεύσεις.
5. Δεν υποστηρίζεται επαρκώς η πραγματική έρευνα μέσα στις επιχειρήσεις (in House R&D).
6. Οι ακαδημαϊκοί σε σχέση με τους επιχειρηματίες λειτουργούν με διαφορετικές ταχύτητες και διαφορετική κουλτούρα.

7. Υπάρχει ένα συγκεχυμένο πλαίσιο σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία (Intellectual Property).

Δεδομένα σήμερα – Τι ανάγκες έχουμε;

- Ανάγκη για άμεση αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του ΕΣΠΑ που προορίζονται για την έρευνα, την καινοτομίας και την τεχνολογική ανάπτυξη.
- Μείζον πρόβλημα οι καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των ερευνητικών προγραμμάτων «Θαλής» και «Αρχιμήδης».
- Από τα 1,5 και πλέον δις ευρώ, τα οποία είναι διαθέσιμα από το ΕΣΠΑ 2007-2013 για την έρευνα και την καινοτομία, μέχρι πρότινος είχε δεσμευθεί ένα ποσό της τάξης των 48 εκ. ευρώ και ουσιαστικά μόλις 6 εκ. ευρώ να έχουν απορροφηθεί από τα συνολικά κονδύλια.
- Το στοιχείο, το οποίο προκύπτει για τις επενδύσεις για επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με την έρευνα και την καινοτομία, φανερώνει τον πραγματικό λόγο για τον οποίο η ελληνική επιχειρηματικότητα έχει συρρικνωθεί σήμερα σε τέτοιο βαθμό.
- Από τα 220 εκ. ευρώ, τα οποία έχουν δεσμευθεί αποκλειστικά για τις επιχειρήσεις ερευνητικού και καινοτομικού χαρακτήρα, οι δαπάνες σε έργα είναι σχεδόν μηδενικές.
- Προκύπτει ότι σχεδόν σε μηδενικά επίπεδα ανέρχεται και η απορρόφηση πόρων για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των ΜΜΕ, καθώς από το σύνολο των 606,4 εκατ. ευρώ έχουν δεσμευθεί μόλις 2,5 εκατ. ευρώ.
- Στον ΣΕΒΕ έχουμε τονίσει ότι είναι σημαντική η κατάρτιση ενός εθνικού σχεδίου για την Έρευνα και Τεχνολογία που στοχεύει σε συγκεκριμένους τομείς και χρονοδιαγράμματα και αναμένει την υλοποίησή του, με ταχύτερη απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων του ΕΣΠΑ, δηλώνοντας ότι ο Σύνδεσμος είναι στη διάθεση του Υπουργείου για να συμβάλλει με προτάσεις στην πρωτοβουλία αυτή.
- Η ενσωμάτωση της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας στη παραγωγική διαδικασία ως παράγοντας ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, είναι μονόδρομος για να κερδίσουμε το στοίχημα της κοινωνίας της γνώσης.
- Ιδιαίτερη έμφαση δίνει ο ΣΕΒΕ στην εφαρμοσμένη έρευνα που έχει ως στόχο την αγορά (market driven) και μάλιστα την εξωστρεφή και λειτουργεί με όρους αγοράς.
- Με τη «σοφή διαχείριση της γνώσης» ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα θα πρέπει να συνεργάζονται στο πλαίσιο των ερευνητικών προγραμμάτων για την έρευνα και την ανάπτυξη ενός προϊόντος, με στόχο αυτό

το προϊόν: 1) να είναι ανταγωνιστικό στην παγκόσμια αγορά (εξωστρέφεια), 2) να έχει προστιθέμενη αξία, 3) να παράγει κέρδος.

- Σύμφωνα με μελέτη του ΟΟΣΑ ένα καινοτομικό προϊόν για να είναι επιτυχημένο θα πρέπει να απευθύνεται τουλάχιστον σε 40 εκ. καταναλωτές. Θα πρέπει πραγματικά να πιστέψουμε ότι στην Ελλάδα μπορούμε να παράγουμε τεχνολογία αιχμής και να την εξάγουμε με επιτυχία στο εξωτερικό.
- Θέση του ΣΕΒΕ αποτελεί ο πλήρης διαχωρισμός της βασικής έρευνας από την εφαρμοσμένη έρευνα και η σύνδεση της δεύτερης με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, η οποία θα παρακολουθείται σε τριμηνιαία βάση, "key performance indicators", όπως ακριβώς συμβαίνει στις Η.Π.Α., Μεγάλη Βρετανία, Ισραήλ, Φινλανδία και Σουηδία.
- Ως προς την κατανομή των κονδυλίων που προορίζονται για έρευνα, ο ΣΕΒΕ θεωρεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των 2/3 θα πρέπει να δίδεται στην εφαρμοσμένη έρευνα, είτε σε συνεργασία με πανεπιστημιακά ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα είτε σε ανάπτυξη εσωτερικά από την επιχείρηση (in House R&D), και το 1/3 να δίδεται στη βασική έρευνα.
- Το τρίπτυχο Έρευνα-Τεχνολογία-Καινοτομία μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση της εξωστρέφειας, με την προϋπόθεση να έχει εξαγωγική κατεύθυνση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της διεθνούς αγοράς.

Οι προτάσεις του ΣΕΒΕ:

1. Θα πρέπει να δημιουργηθούν πόλοι καινοτομίας οι οποίοι να αποτελέσουν ένα πεδίο συνεργιών μεταξύ των βιομηχανίας και των ερευνητικών-ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της χώρας για την εφαρμοσμένη έρευνα.
2. Αυτοί οι πόλοι καινοτομίας να αποτελέσουν επιχειρηματικό εργαλείο.
3. Να δοθεί έμφαση στην εξωστρέφεια.
4. Βασικό κριτήριο έγκρισης μια καινοτομικής πρότασης να αποτελεί η τεκμηρίωση ότι το προϊόν ή η υπηρεσία του ερευνητικού αντικειμένου μπορεί να στοχεύσει σε ένα κοινό τουλάχιστον 40 εκατομμυρίων καταναλωτών.
5. Αποφυγή της έρευνας για την έρευνα.
6. Κίνητρα για ενίσχυση της έρευνας εντός των επιχειρήσεων.
7. Εξάλειψη γραφειοκρατίας και απλούστευση διαδικασιών.
8. Όταν ένα σχήμα βιομηχανίας και ερευνητικού ινστιτούτου έχει αποδεδειγμένο θετικό αποτέλεσμα στην αγορά τότε στον επόμενο κύκλο να εγκρίνεται διπλάσιος προϋπολογισμός.

9. Απαραίτητο στοιχείο για την έγκριση ενός ερευνητικού προγράμματος να αποτελεί η έρευνα αγοράς που να τεκμηριώνει την επιτυχία του προϊόντος ή της υπηρεσίας στην αγορά.

10. Το 30% της αμοιβής να δίνεται με την απόδειξη ότι το προϊόν ή η υπηρεσία ικανοποίησε το πόρισμα της έρευνας αγοράς, βρίσκεται στην αγορά και παράγει προστιθέμενη αξία.

11. Να αναπτυχθεί τεχνογνωσία και υπηρεσίες σχετικά με την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.